

K bodům 75 až 78 (§ 206 odst. 1 a § 208)

Navržené znění reflektuje změny navržené v § 96 (blíže viz odůvodnění k tomuto ustanovení). Nadto se doplňuje v § 208 odst. 2 oproti stávající úpravě povinnost předsedy senátu poučit osobu předtím, než se rozhodne, zda udělí souhlas, i podle § 205 odst. 2 písm. a) a b), včetně důsledků postupu podle tohoto ustanovení.

Zmíněné důvody nepředání se v řízení o zjednodušeném předání neuplatní, takže zpravidla není osoba s jejich důsledky seznámena a uděluje souhlas, aniž by znala alternativu z této úpravy vyplývající. Nerozhoduje se proto s plnou znalostí věci a svých práv. Tato problematika dopadá pouze na české občany či občany jiných členských států s trvalým pobytem na území České republiky, přičemž dostane-li se jim takového poučení, mohou relevantně zvážit, zda nedat přednost poskytnutí ujištění podle § 203 odst. 6, jež by zajišťovalo, že případně uložený trest odnětí svobody (či ochranné opatření) bude vykonán v České republice, nebude-li osoba souhlasit s jeho výkonem v odsuzujícím státu. Ještě vážnější důsledky může mít neznalost úpravy podle § 205 odst. 2 písm. b), neboť vyžádaná osoba má zpravidla v daném případě silnější rodinné, sociální i společenské vazby k České republice a proběhne-li standardní předávací řízení, může při splnění zákonných podmínek být rozhodnuto, že předána nebude a k případné žádosti odsuzujícího státu může uložený trest či ochranné opatření vykonat v České republice poté, co zde bude příslušné rozhodnutí uznáno.

Dále se navrhuje navázat možnost podat stížnost proti rozhodnutí o vazbě, které je tu obligatorní, na současné podání stížnosti proti rozhodnutí o předání. Samostatná stížnost proti rozhodnutí o vazbě zcela postrádá opodstatnění, navíc nabyli-li by výrok o předání právní moci, bylo by nutno v zákonné lhůtě osobu předat bez ohledu na podanou stížnost.

Současně je navrhována úprava postupu při rozhodování o vazbě v řízení o zjednodušeném předání s ohledem na navržené změny § 206, v jejímž důsledku je kromě toho vyloučena stížnost. Návrh vychází z toho, že podmínky zjednodušeného předání je soud povinen před rozhodnutím o vazbě přezkoumat jako předběžnou otázku a své závěry v případě zjištění, že je dán některý z neprolomitelných důvodů nepředání, explicitně vyjádřit zamítnutím návrhu na opatření souhlasu osoby, proti čemuž stížnost přípustná je. Stěžít tedy lze shledat důvody pro připuštění stížnosti proti rozhodnutí o vazbě, jímž nejsou zkoumány žádné vazební důvody. Kromě toho dojde takto ke sjednocení úpravy s řízením vydávacím.

K bodu 79 (§ 209 odst. 1)

V reakci na změnu § 208, kdy bude nově státní zástupce podávat pouze návrh na opatření souhlasu osoby s předáním (souhlas osoby s předáním bude vždy opatřován až po podání tohoto návrhu a po podání tohoto návrhu bude soud postupovat z úřední povinnosti, tj. bez dalších návrhů státního zástupce), se navrhuje v souladu s čl. 17 odst. 2 rámcového rozhodnutí 2002/584/SVV stanovit počátek běhu desetidenní lhůty pro rozhodnutí ve zjednodušeném předání okamžikem udělení souhlasu osoby s předáním. V této lhůtě pak soud vydá některé rozhodnutí ve zjednodušeném předání.

K bodu 84 (§ 213 odst. 3)

Jde o terminologickou změnu v souladu s navrženou změnou § 218 odst. 2 a 4, podle které ministr spravedlnosti bude rozhodovat pouze o tom, zda upřednostní nebo neupřednostní vydání osoby do třetího státu, který není členským státem Evropské unie. V řízení o předání

osoby do jiného členského státu na základě evropského zatýkacího rozkazu již ministr spravedlnosti žádnou rozhodovací pravomoc mít nebude.

K bodu 85 (§ 218 odst. 1 a 2)

Dosavadní poznatky z praxe při aplikaci ustanovení souběhu více extradičních žádostí anebo souběhu evropského zatýkacího rozkazu s žádostí o vydání ukazují, že může být i v řízení po předložení věci Ministerstvu spravedlnosti soudem potřeba vyžádat si od dožadujících států dodatkové informace; jedná se typicky o informace, které budou sloužit ministru spravedlnosti k posouzení kritérií pro souběh dotčených žádostí, tj. které z nich by měla být dána přednost [např. možnost dalšího vydání (re-extradice) mezi dotčenými dožadujícími státy či otázky uplatňování trestní jurisdikce a s tím související možnost předání trestního řízení mezi dotčenými dožadujícími státy]. Tyto otázky soud v rámci posuzování podmínek pro předání osoby podle evropského zatýkacího rozkazu anebo přezkumu podmínek přípustnosti vydání osoby do cizího státu nezkoumá, a tedy tyto informace ani nejsou součástí spisu předloženého soudem Ministerstvu spravedlnosti.

Vzhledem k tomu, že ministr spravedlnosti je oprávněn v řízení o vydání předložit věc Nejvyššímu soudu, má-li pochybnosti o správnosti rozhodnutí soudu ve věci přípustnosti vydání, může nastat také situace, kdy bude Ministerstvo spravedlnosti nuceno vyžádat od dožadujícího státu další dodatkové informace (např. k posouzení otázek záruk, že případné vydání do tohoto státu, který není členským státem Evropské unie, by bylo v souladu s mezinárodními závazky České republiky v oblasti ochrany lidských práv a základních svobod, ale i čistě právních otázek, jako je promlčení trestního stíhání či výkonu trestu).

Tyto dodatkové informace jsou v praxi v případech souběhu žádostí více států o vydání či předání vyžadovány.

Patnáctidenní lhůta pro předložení věci Nejvyššímu soudu (lhůta prekluzivní), jakož i pro samotné rozhodnutí ministra o souběhu žádostí (lhůta pořádková), se ukazuje podle poznatků z praxe jako příliš krátká k vyžádání si nezbytných podkladů a k jejich řádnému posouzení. Vezme-li v potaz, že lhůta pro předložení věci Nejvyššímu soudu ve vydávacím řízení, bez ohledu na skutečnost, zda dochází k souběhu více extradičních žádostí či nikoliv, činí tři měsíce (§ 95 odst. 5), je zcela opodstatněné prodloužení lhůty ministru spravedlnosti pro předložení věci Nejvyššímu soudu, jakož i lhůtu pro rozhodnutí o upřednostnění vydání anebo předání ze současných 15 dnů alespoň na jeden měsíc.

K bodu 88 [§ 225 odst. 2 písm. a)]

V souladu s obecným trendem posílení mezinárodní justiční spolupráce zejména v rámci evropských států s blízkou právní kulturou se navrhuje v případě zaručení vzájemnosti umožnit předání i českých občanů do Islandu či Norska.

K bodu 89 (§ 235 odst. 1)

Odložení výkonu rozhodnutí o uznání příkazu k zajištění věci je ponecháno na zvážení příslušného justičního orgánu, přičemž jakmile pomine důvod pro tento postup, je justiční orgán povinen výkon zajistit. Stávající právní úprava stanoví, že odložení výkonu je potřebné učinit formou rozhodnutí. Nicméně proti tomuto rozhodnutí se nepřipouští žádný opravný prostředek, justiční orgán cizího státu nemůže proti tomuto rozhodnutí nijak brojit a na zajištění výkonu trvat. Z tohoto důvodu je formální akt vydání rozhodnutí nadbytečným

krokem, a proto se navrhuje, aby justiční orgán odkládal výkon rozhodnutí pouze formou opatření. Zachovává se i nadále povinnost informovat cizí stát o odložení výkonu rozhodnutí (včetně navazujících informací) a také o pominutí důvodu odložení výkonu rozhodnutí.

K bodům 90, 91 a 102 (§ 244 odst. 4, § 304 odst. 4 a § 327 odst. 5)

Návrh sleduje omezení informační povinnosti předsedy senátu (samosoudce) u nepravomocných rozhodnutí o uznání a výkonu tak, aby nebylo nezbytné tuto informaci jinému členskému státu podávat, je-li rozhodnuto zcela v souladu s uznávaným rozhodnutím a s připojeným osvědčením, neboť pro tento případ není nezbytné zjišťovat stanovisko příslušného orgánu jiného členského státu.

K bodům 92 a 93 (§ 306)

Bylo zjištěno, že soudy při částečném uznání rozhodnutí postupují rozdílně, kdy některé soudy rozhodují pouze o uznání části rozhodnutí jiného členského státu a jiné soudy rozhodují jak o uznání části rozhodnutí jiného členského státu, tak i o neuznání zbývající části tohoto rozhodnutí. Za účelem sjednocení praxe se navrhuje, aby byl soud povinen rozhodnout jak o uznání části rozhodnutí, tak o neuznání jeho zbývající části, neboť tak bude zcela zřejmé, že zbývající část rozhodnutí se neuznává, nikoli že soud o ní opomněl rozhodnout.

Z důvodu zpřesnění se navrhuje doplnit nadpis u tohoto ustanovení tak, aby odrážel skutečnost, že se jedná současně o úpravu uznání i výkonu rozhodnutí.

K bodu 94 (§ 307)

Stávající právní úprava nestanoví, kdy může soud rozhodnout, že budou na území České republiky dodrženy lhůty pro podmíněné propuštění z výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody nebo pro předčasné ukončení takového trestu stanovené právem jiného členského státu Evropské unie, což v některých případech vede k tomu, že se odsouzený domáhá rozhodnutí podle tohoto ustanovení proto, aby dosáhl uplatnění pro něj výhodnější úpravy jiného členského státu na území České republiky. Smyslem rozhodnutí podle tohoto ustanovení však je především dosáhnout uznání a výkonu rozhodnutí (nikoli zvýhodnit odsouzeného) i v případě, že vydávající stát požaduje, aby Česká republika zohlednila jeho právní úpravu. Navrhuje se tedy v tomto směru doplnit předmětné ustanovení. Skutečnost, že vydávající stát hodlá požadovat zohlednění svých předpisů, může naznačovat způsob, jakým bylo vyplněno písmeno j) osvědčení.

K bodu 95 (§ 309 odst. 1)

Návrh odstraňuje nedostatek v určení, jakého dokumentu se zpětvzetí týká (zda rozhodnutí nebo i osvědčení). V obdobných ustanoveních je výslovně uvedeno, že zpětvzetí se týká jak rozhodnutí, tak i osvědčení (např. § 248). Navrhuje se proto pro zpřesnění doplnit, že předseda senátu bere na vědomí zpětvzetí osvědčení i samotného rozhodnutí jiného členského státu.

K bodu 97 [§ 315 odst. 1 písm. c)]

Návrh si klade za cíl upřesnit, že v jiných případech než v případech uvedených v písmenu a) nebo b) lze rozhodnutí zaslat do jiného členského státu k uznání a výkonu jen tehdy, pokud s tím tento jiný členský stát předem souhlasil.

K bodům 99 a 100 (§ 320)

Návrh doplňuje ustanovení § 320 o chybějící úpravu příslušnosti pro účely udělení souhlasu, a to podle stejných principů jako v případě § 137a (blíže odůvodnění k tomuto ustanovení).

K bodu 101 [§ 324 odst. 1 písm. l)]

Stávající znění tohoto ustanovení ne zcela přesně provádí čl. 4 odst. 1 písm. k) rámcového rozhodnutí Rady 2008/947/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o uplatňování zásady vzájemného uznávání na rozsudky a rozhodnutí o probaci za účelem dohledu nad probačními opatřeními a alternativními tresty, který hovoří (nutno říci, že ne zcela jasně) o „povinnosti podrobit se léčeni nebo léčbě závislosti na návykových látkách“. Stávající znění tohoto ustanovení vychází z předpokladu, že citované ustanovení rámcového rozhodnutí pojmy „léčení“ i „léčba“ vztahuje k jednomu účelu, tj. „závislosti na návykových látkách“. Nicméně tento výklad se ukazuje jako příliš omezující a neodpovídající smyslu tohoto rámcového rozhodnutí. Navrhuje se proto upravit předmětné ustanovení tak, aby nadále nebylo omezováno pouze na léčení závislosti na návykových látkách, ale umožňovalo převzít i taková rozhodnutí, která ukládají povinnost podrobit se jinému druhu léčení.

K bodu 103 [§ 339 odst. 2 písm. a)]

Vzhledem ke skutečnosti, že podle § 338 odst. 3 není zpětvzetí rozhodnutí a osvědčení po zahájení výkonu uznaného rozhodnutí možné, navrhuje se úpravu obsaženou v § 339 odst. 2 písm. a), která je tudíž obsoletní a rozporná s úpravou obsaženou v ustanovení § 338 odst. 3, vypustit.

K bodům 106 a 107 [§ 347 odst. 1 písm. e) až g)]

Navrhuje se bez náhrady vypustit ustanovení § 347 odst. 1 písm. g), jelikož se amnestie prezidenta České republiky může vztahovat pouze na závazky nebo omezení uložená rozhodnutími orgánů České republiky, přičemž na základě rozhodnutí orgánů České republiky nemůže být jiným členským státem vydán evropský ochranný příkaz, který by byl zaslán do České republiky k jeho uznání. Článek 10 odst. 1 písm. f) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/99/EU ze dne 13. prosince 2011 o evropském ochranném příkazu upravuje odmítnutí uznání příkazu spočívající v promlčení či amnestii (milosti) pouze jako fakultativní důvod odmítnutí, je tedy na rozhodnutí členského státu, zda tento důvod do své právní úpravy promítne nebo nikoli.

K bodu 108 (§ 360 odst. 1)

Tato změna zohledňuje návržení přijetí nové úpravy stanovení příslušnosti soudu k úkonům v přípravném řízení (návrh nového § 48a – viz příslušný novelizační bod tohoto článku), která by se měla aplikovat na případy výkonu evropského vyšetřovacího příkazu v České republice.

K bodu 109 (§ 374 odst. 2)

Přestože směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/41/EU ze dne 3. dubna 2014 o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech výslovně nepočítá s tím, že by vydávající stát měl k evropskému vyšetřovacímu příkazu přikládat vnitrostátní rozhodnutí o povolení úkonu právní pomoci, pro který byl tento příkaz vydán, některé členské státy vydávání takových rozhodnutí pro provedení úkonu vyžadují. Proto se navrhuje doplnit vnitrostátní prováděcí úpravu k této směrnici tak, aby v případě, že je Česká republika vydávajícím státem, bylo vydávání takových rozhodnutí výslovně umožněno; tato úprava má zabezpečit, aby v rámci spolupráce na základě evropského vyšetřovacího příkazu nedošlo ke zhoršení standardu spolupráce oproti klasické právní pomoci.

K bodu 110 (§ 378 odst. 2)

Aby standard spolupráce s jinými členskými státy Evropské unie na základě evropského vyšetřovacího příkazu nebyl nižší než u klasické spolupráce na základě žádosti o právní pomoc, navrhuje se stanovit přiměřené použití § 42 odst. 2 o použitelnosti důkazů získaných od cizozemských orgánů a § 43 odst. 2 o účinnosti doručení písemnosti v trestním řízení provedeného cizozemským orgánem.

K bodu 111 (§ 394 odst. 2)

Jde o legislativně technickou změnu reagující na přečíslování ustanovení v souvislosti s navrženou změnou § 378.

K čl. II [přechodná ustanovení]

Je třeba upravit případy, kdy justiční orgán před nabytím účinnosti tohoto zákona podal návrh na provedení úkonu soudu. S ohledem na § 26 trestního řádu by se takto určená příslušnost soudu měnit neměla, což se navrhuje výslovně stanovit. Jinými slovy – nová pravidla pro určení příslušnosti soudu k provedení úkonu v rámci mezinárodní justiční spolupráce, je-li v cizím státu vedeno přípravné řízení, se uplatní až v případech žádostí doručených soudu po nabytí účinnosti tohoto zákona.

Zároveň se staví najisto postavení stávajícího asistenta národního člena a zástupce národního člena Eurojustu.

Dále se stanovuje, že pokud osoba, která má být vydána nebo předána, vyslovila před předsedou senátu za přítomnosti obhájce souhlas se svým předáním podle § 208 odst. 1 nebo vydáním podle § 96 odst. 1 (nepostačuje tedy pouze obsahově podobné prohlášení před policejním orgánem nebo státním zástupcem), tj. byly splněny předpoklady pro zjednodušené vydání nebo předání, dokončí se vydání nebo předání této osoby podle úpravy platné před nabytím účinnosti tohoto zákona.

K čl. III [účinnost]

Vzhledem k rozsáhlosti navržených změn se účinnost návrhu zákona stanoví k prvnímu dni šestého kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení. Dřívější datum nabytí účinnosti se navrhuje pouze ve vztahu k ustanovením, která jsou adaptační k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1727 ze dne 14. listopadu 2018 o Agentuře

Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust) a o nahrazení a zrušení rozhodnutí Rady 2002/187/SVV.